

Z kroniki Instytutu Zachodniego

SPRAWOZDANIE Z POBYTU W INSTYTUCIE ZACHODNIM DELEGACJI TOWARZYSTWA NIEMIECKO-POLSKIEGO REPUBLIKI FEDERALNEJ NIEMIEC

W dniach od 16 do 20 grudnia 1979 r. na zaproszenie Instytutu Zachodniego przebywała w Poznaniu delegacja Zarządu Federalnego Towarzystwa Niemiecko — Polskiego Republiki Federalnej Niemiec w składzie: prof. dr Helmut Ridder — przewodniczący Towarzystwa, dr Alfons Spielhoff — wiceprzewodniczący Towarzystwa, Anne-Marie Fabian — członek Zarządu Federalnego i Marina Stütz — sekretarz Towarzystwa. Delegacja przybyła w celu podpisania porozumienia ramowego o współpracy z Instytutem Zachodnim.

W rozmowach dotyczących planowanego porozumienia uczestniczyła delegacja Towarzystwa Niemiecko — Polskiego RFN w pełnym składzie, a ze strony polskiej uczestniczyli pracownicy Instytutu Zachodniego oraz członkowie Kuratorium. W czasie dyskusji prof. Ridder dał wyraz swemu głębokiemu zadowoleniu z faktu posiadania w Polsce partnera, tj. Instytutu Zachodniego i możliwości podpisania z nim porozumienia o współpracy, stwierdzając dalej, że brak partnerskiej organizacji polskiej stanowił od wielu lat utrudnienie w pracy Towarzystwa. Szczególnie wyraźnie podkreślał prof. Ridder fakt, że planowane porozumienie zawarte będzie między organizacjami społecznymi PRL i RFN, wywodząc dalej, że organizacje społeczne mają większe pole działania niż organizacje państwowe i przytaczając na dowód działalność Towarzystwa Niemiecko — Polskiego Republiki Federalnej Niemiec od 1950 r. Z wypowiedzi prof. Riddera wynikało przekonanie, że podpisanie porozumienia o współpracy z Instytutem Zachodnim stanowić będzie pewnego rodzaju ukoronowanie dotychczasowej działalności Towarzystwa na rzecz normalizacji stosunków z Polską. Fakt podpisania umowy z partnerem polskim umocni pozycję Towarzystwa z Düsseldorfu wśród innych towarzystw niemiecko-polskich na terenie Republiki Federalnej Niemiec.

Podczas pobytu delegacji Towarzystwa Niemiecko — Polskiego RFN w Poznaniu odbyło się w dniu 17 XII 1979 r. spotkanie prof. H. Riddera i Anne-Marie Fabian z dziekanem wydziału prawa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, a następnie prof. Ridder wygłosił wykład nt.: *Prawnych aspektów normalizacji stosunków między Polską Rzeczpospolitą Ludową i Republiką Federalną Niemiec* dla pracowników i studentów wydziału prawa UAM.

Prof. H. Ridder wygłosił również, w dniu 18 XII 1979 r., wykład dla pracowników Instytutu Zachodniego nt. *30 lat Republiki Federalnej Niemiec — 30 lat Ustawy Zasadniczej*. Po wykładzie podpisano porozumienie ramowe między Towarzystwem Niemiecko — Polskim Republiki Federalnej Niemiec i Instytutem Zachodnim, którego celem jest wzajemna współpraca na gruncie układu z dnia 7 grudnia 1970 r. o podstawach normalizacji stosunków między Republiką Federalną Niemiec i Polską Rzeczpospolitą Ludową. Umowę podpisali ze strony Instytutu Zachodniego: zastępca przewodniczącego Kuratorium, prof. dr hab. Henryk Olszewski i dyrektor Instytutu Zachodniego, prof. dr hab. Antoni Czubiński, a ze

strony Towarzystwa Niemiecko — Polskiego Republiki Federalnej Niemiec: jego przewodniczący, prof. dr Helmut Ridder i sekretarz Zarządu Federalnego, Marina Stütz. Podpisanie nastąpiło w obecności Sekretarza Wydziału I Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk, prof. dr. hab. Władysława Markiewicza.

Dnia 20 XII 1979 r. delegacja zachodnioniemiecka została przyjęta przez przewodniczącego Miejskiej Rady Narodowej w Poznaniu, Józefa Świtaja i prezydenta miasta Poznania, Władysława Ślebodę.

W czasie pobytu w Poznaniu delegacja Towarzystwa Niemiecko — Polskiego zwiedziła zabytki Poznania i Gniezna.

Prof. Ridder udzielił wywiadu red. J. Matuszyńskiemu z Polskiego Radia.

POROZUMIENIE RAMOWE O WSPÓŁPRACY MIĘDZY TOWARZYSTWEM
NAUKOWYM INSTYTUT ZACHODNI A DEUTSCH — POLNISCHE
GESELLSCHAFT DER BUNDESREPUBLIK DEUTSCHLAND e.V.

Świadomi faktu, że popieranie normalizacji wzajemnych stosunków, zapoczątkowanej układem między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec o podstawach normalizacji ich wzajemnych stosunków, podpisanym w Warszawie 7 grudnia 1970 r., wymaga szerokiego zaangażowania tych sił społecznych obu krajów, które poczuwają się do realizowania tych celów, Instytut Zachodni w Poznaniu — powstały w 1944 r. i wywodzący się z ruchu oporu przeciwko niemieckiej agresji na Polskę i hitlerowskiemu terrorowi podczas II wojny światowej, a którego terenem działania jest obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, oraz Towarzystwo Niemiecko — Polskie Republiki Federalnej Niemiec z siedzibą w Düsseldorfie, opowiadające się za normalizacją wzajemnych stosunków od momentu swego powstania w 1950 r., a którego terenem działania jest obszar Republiki Federalnej Niemiec, postanowiły w pełnej zgodności z zawartymi w ich statutach zasadami co następuje:

Artykuł 1

Obie strony popierają się wzajemnie w zakresie planowania i realizacji swoich przedsięwzięć i imprez w duchu procesu normalizacji. Informują oni opinię publiczną obu krajów o odpowiednich planach i działaniach oraz dokonują wzajemnej wymiany informacji wymaganej w tym zakresie.

Artykuł 2

Partnerzy mogą również wspólnie organizować tego typu przedsięwzięcia i imprezy w ramach swojej działalności.

Artykuł 3

- 1) W obliczu obciążeń przeszłości, przewiduje się — zgodnie ze statutami obu partnerów — imprezy i przedsięwzięcia służące kształtowaniu obiektywnego obrazu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz Republiki Federalnej Niemiec.
 - wydawanie, rozpowszechnianie i popieranie publikacji,
 - organizowanie odczytów, kolokwium, seminariów, kursów i wystaw, przy czym uwzględnione będą także szczególne zainteresowania i potrzeby młodzieży (np. realizacja zaleceń wspólnej komisji podręcznikowej).
- 2) Powyższe wyczerpuje nie wyczerpuje wszystkich form współdziałania.
- 3) Możliwe jest podejmowanie i przekazywanie inicjatyw innych towarzystw, instytucji i osób dążących do tych samych lub podobnych celów.

Artykuł 4

Przedstawiciele obu stron spotykać się będą w możliwie regularnych odstępach czasu celem konsultacji i wymiany informacji oraz dla opracowania wspólnych programów pracy.

Artykuł 5

Przy ustalaniu konkretnych inicjatyw, zarówno wspólnych, jak i podejmowanych przez jedną ze stron, obie strony wychodzą z założenia, że proces normalizacji stosunków między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec tylko wtedy osiągnie trwałe powodzenie, jeżeli nie będzie traktowany i popierany w oderwaniu od układu z 7 grudnia 1970 r. i innych dwustronnych porozumień, od wysiłków ONZ oraz celów KBWE na rzecz utrzymania i umocnienia odprężenia, bezpieczeństwa i pokoju.

Artykuł 6

Niniejsze porozumienie ramowe zostaje zawarte na okres lat trzech. Pozostaje ono w mocy każdorazowo na dalsze okresy trzyletnie, jeżeli przed jego wygaśnięciem nie zostanie zastąpione przez nowe porozumienie wynikające z wymiany doświadczeń obu partnerów.

Porozumienie to wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1980 r.

Porozumienie sporządzone zostało w dwóch egzemplarzach w języku polskim i niemieckim, przy czym oba teksty posiadają jednakową moc.

Przewodniczący Zarządu
Towarzystwa Niemiecko - Polskiego
Republiki Federalnej Niemiec

(Prof. dr Helmut Ridder)

Sekretarz Zarządu
Towarzystwa Niemiecko - Polskiego
Republiki Federalnej Niemiec

(Marina Stütz)

Prezes Kuratorium
Towarzystwa Naukowego
Instytut Zachodni

(Prof. dr Marian Wojciechowski)

Dyrektor Instytutu Zachodniego

(Prof. dr hab. Antoni Czubiński)

Poznań, dnia 18 grudnia 1979 r.